

Първият учебен ден

*(или специални инструкции за родители,
които искат да бъдат пример за своите деца)*

Дворът на училището беше претъпкан с родители, ученици, учители и доста зяпачи, които имаха за цел да им „помине малко време“. Днес беше важен ден за малчуганите - за първи път щяха да прекратят прага на необятна Вселена, която щеше да им разкрие тайните на Мъдростта и Знанието. Родителите, улисани в своите задължения и работа, се бяха постарали на този ден да направят всичко възможно да изглеждат и те, и децата им модерно и представително. Ми, в кой век живеем?

Това да не е онова време, когато децата ходеха с еднакви униформи? В днешните времена всеки може да демонстрира своите интелектуални и други възможности, да покаже колко е успял и колко грижи е положил за бъдещото поколение. Майки и бащи, баби и дядовци, прабаби с правнучета, баби със своите съседки, прадядовци с малки кученца, ... майки с други майки, чиито деца вече бяха завършили училище; свекърви със снахи и свекърви без снахи; снахи, които искаха да вземат свекървите си, но в последния момент „нямаше място в колата“, защото трябваше да вземат своите приятелки; интелектуалки баби, чиито внучета щяха да изучават дълбините на Земята, за да открият нови природни залежи и може би даже щяха да получат някои престижни световни награди; майки, които вярваха, че децата им са толкова надарени и артистични, че са бъдещите звезди на небосклона, осяян с известни хора; радостни бездомни кучета, грижливо чипирани от европейски организации, които хуманно са се погрижили за живота им; „вегетарианки“ майки, посветили на своите деца цялото си време, за да ги научат да се хранят единствено и само със

знайни и незнайни треви и водорасли от всички краища на света, както и обикновени бащи, упражняващи транспортно-логистични услуги, които очакваха синовете им да продължат семейния бизнес.

Дворът беше изпъстрен с хора, дрехи и животни от всякакъв вид.

– Моят син ще се занимава с нанотехнологии - дискретно започна една майка разговор със своята приятелка.

– Да ти кажа право, миличка, аз, знаеш, още нямам деца и ми е далеч да се интересувам от това. Звучи ми доста познато. Сигурно е нещо, с което се пръска срещу буболечки... или ако в момента не се сещам ме подсети - вяло ѝ отговори приятелката. - А и той нали започва първи клас, не му ли е още рано?

– Нанотехнологията е интердисциплинарна област на приложните науки и високите технологии. Покрива широк диапазон от теми, за които общото е наблюдението и контролът на веществото на микроскопично ниво – мащаб под един наномилиметър, съизмерим с размера на молекулите, както и стремежът за създаване на устройства на такова ниво.

– О, миличка, така умно се изказваш винаги, странно е, че работиш като продавачка в мола - снизходително се усмихна приятелката.

– Много чета! Непрекъснато! Не преставам да се интересувам от всичко! Моят син има такъв неподозиран за науката потенциал, който, всъщност, е наследил от мен, а не, както твърди сестрата на свекърва ми, че е от тях. И аз съм впрегнала всичките си сили да го насочвам, контролирам и насърчавам!

– Само да не вземеш да станеш като онези амбициозни майки, които тормозят децата си и накрая - нищо.

– Как „нищо“? - сепна се майката. - Аз толкова пари съм инвестирала в това дете и колко още имам да инвестирам!

Добре, че мама и татко на село имат земя и садят царевица по едни европейски проекти. Ти идея си нямаш за какви средства става въпрос... Стоилчо да учи в Харвард.

– Ми, Харвард къде е? В момента ми изхвъркна от главата. То май беше тук, до Венеция?... Леле, подсети ме после да ти разкажа на каква обиколка бяхме, какви замъци и културни забележителности посетихме, а на един площад какво силно италианско кафе пихме с моя... ама, извинявай, че те прекъснах. То напоследък и аз много чета и е един хаос в главата ми. А и там имат ли отдел за нано-нещо си?

– Харвардският университет, миличка е университет в град Кеймбридж, близо до град Бостън, щата Масачузетс в Америка - отново задекламира майката. - Да ти кажа право не съм се интересувала, ама докато Стоилчо завърши средно и да имат, и да нямат - ще отворят! И не се казва „отдел“, а факултет.

– Много четеш, много знаеш и с какви думи говориш - възхитено я погледна приятелката. – Мале, Америка... Ми, виза?... Знаеш ли колко са скъпи билетите? Сега, като се замисля, през някой сайт ли ще му запазите хотел?

– Не искам да те обиждам - отново със снизходителен тон започна майката - ама въобще не си запозната. Как през сайт? Това да не е някоя екскурзия от твоите? Детето там ще учи няколко години, ще има общежитие... моят Стоилчо ще покаже висок успех и ще има стипендия. После ще го харесат и ще си остане там добре да си живее. За какво му е да се връща? Те, тук тези технологии изобщо не са развити. Не може да се спира растежа на един млад човек, само защото държавата ни е изостанала.

– Ми, ти си знаеш - отвърна приятелката. - То, детенцето, като си е будно... така е - едва тогава тя погледна Стоилчо.

Момчето стоеше до майка си, облечено в костюмче от италианска колекция по последна мода - изумително бронзово рокерско яке и не по-малко бронзов панталон. При-

ческата на детето изглеждаше безупречно. Косата му бе оформена като хиляди щръкнали бодлички, за които, ако имаш правилния инструмент, ще разбереш, че нямат отклонение във формата и посоката. Обувките му бяха черни, лачени - на друга известна марка (приятелката не разбра на коя, а и не искаше да олеква с незнание пред майката на Стоилчо). На гърба си имаше ученическа раница, която също по свой изумителен начин блестеше. Детето цялото светеше като слънце...

- Дете-мечта е Стоилчо - подхвана разговора приятелката.

- Мамо, мамо - изнервеното дете дръпна ръката на майка си.- Ние що сме тук? Пак ли ще правим снимки?

- Не, детето ми! Нали одева ти казах! Ти започваш училище! Юхуууу! Нали така си говорим - като приятели. Юхуууу!

- Мамо, срам ме е като викаш така „Юхууу“. Момчетата ми се подиграват, те са ми приятели.

- Какви момчета, бе, сине? Какви приятели могат да ти бъдат някакви си селяндури. Нали им виждам родителите. Ей, оная там, навирила глава, сякаш светът е неин... С тази рокля от стара колекция, дето лично аз продавах в мола... на каква ми се прави? Сигурно даже и на разпродажба я е купила при колегите... А онази - продължи разпалено майката - ми, да си беше купила някоя по-модерна чанта. Не може на този важен ден да се появиш в такъв вид! Как утре детето ти ще има самочувствие, като се срамува от теб? - и тя гордо се огледа. - Вижте ме мене! Всичко чисто ново, марково и скъпо, а не от някакви си разпродажби. Ако искаш да те уважава детето ти, ми, вземи положи малко усилия! Аз как мога? Не е само до пари! Те, за да са тук, пари имат! Но нямат естетика, нямат вкус! А после се чудят... това се възпитава! Това е Пример! Личен пример!

Тя можеше още дълго да говори за Примера и възпита-

телните методи на Кабайе, за които беше чела в интернет, когато гълпата се разлюля. Едва тогава разбраха, че е минала поздравителната реч на директора, а от сцената слизаха последните деца, участвали в програмата на училището.

– Стоилчо, и не забравяй, маме, да се усмихваш, да се буташ ей там, най-отпред, че има камери на няколко телевизии и после ще те въртят навсякъде и всички ще те гледат. Букет не сме купили, за да видим тая учителка ще си го заслужи ли! Те, като гледам, повечето не са взели. Ми, няма да си хвърлят парите на вятъра хората... Прави са! Да пълнят джобовете на цветарските магазини. То на тоя ден...ми, оляли се с цени! Десет лева един букет, представяш ли си? - и тя погледна приятелката си, като да получи подкрепа. – То, като се замислиш, не са кой знае какво... Ама и на тая учителка - толкова букети?! За какво ù са? Ще ги ръгне в някоя кофа и ще си занесе вкъщи един, не повече! Пък и те, с тия заплати кой знае в какви малки апартаменти живеят? То, няма място за книгите им, те - букети... А и тия цветя, нали са внесени от Холандия, ще изгният за един ден... Виж, на края на годината, ако Стоилчо премине с шестица, може пък и по-скъп букет да купим - от петнайс` лева, например. Бутай се Стоилчо, бутай се, майко. Настъпи го тоя, дете се опитва да те измести, колко пъти да ти казвам, мамо, няма сега хората да ме слушат - изсъска майката. – Ей, за това ти говоря, миличка. Трябва Подкрепа и Пример. Аз сега ако не го науча, кога? Всичко сама научих в тоя живот, ама доста по-късно. Що детето да не е по-напредничаво? Та исках да ти кажа за букета... Ще купим, не е като да не купим, ама даром вече на Никой - Нищо. То, ако влезна в родителското им настоятелство, и подарък може да купим. Ти знаеш ли как ще я зарадваме тая учителка с някое сувенирче. Ми, те, парите, сигурно си ги дават само за книги. Така съм чувала. Къде пари за сувенири? Ще съберем по някой лев и ще купим, що да не

купим? То, нека Стоилчо да изкара шестица... Ще купим! Аз за Харвард съм спестила толкова пари, та един букет от петнайсет лева. Ми, то - срамота!

Приятелката отдавна не я слушаше, защото се беше концентрирала върху чантата на една от майките - бледо-кафява, с изящни кантове. Трескаво мислеше: „Оригинална ли е? Май е реплика... Тая чанта, ако не е купена от някой евтин пазар, от дълбоката провинция, па, на!“ Ми, като се омъжи за нейния, като им се роди дете, ми, тя трябва да помисли за положението им в обществото, за тия факултети къде са, колко ще струват... Ми, права беше майката на Стоилчо. За колко важни неща я подсети! И после се замисли... Решение има за всичко! И пари ще се намерят! И подходящият факултет! Ама, ако отиде на първия учебен ден с някоя стара чанта или роклята да не е от последна колекция... А и чантата... ми, тя с обувки все пак върви... Какъв Пример ще е за детето, какво Самочувствие ще му изгради? - и потъна в дълбок размисъл.